

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๖/ว ๑๕๐๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่

ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข - แมว กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๑๕๕๑

ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดแพร่ ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กรมปศุสัตว์ ได้มีการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข - แมว โดยมุ่งเน้นข้อมูลหมายเหตุเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณ หรือจ้างสถานพยาบาลสัตว์ หรือกลุ่ม NGOs ในการร่วมดำเนินงานผ่าตัดทำหมันสุนัข - แมวในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภายใต้กรมปศุสัตว์ ประกอบด้วย สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ สำนักกฎหมาย และกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการและหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย สัตวแพทย์สภา กรมควบคุมโรค และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดแพร่ขอส่งรายงานผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข - แมว โดยมุ่งเน้นข้อมูลหมายเหตุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

โทรศัพท์/โทรสาร. ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๑๐๒

ก.ว.พ.
ส.ช.

๐๑๔

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๑๕๕๑

จังหวัดแพร่
เลขรับ 3080
วันที่ 2 เม.ย. 2568
เวลา 14.34 น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๘

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขที่ 1528
วันที่ 2 เม.ย. ๒๕๖๘
เวลา

เรื่อง แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ เม.ย. ๒๕๖๘
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/ว ๕๐๔๗

ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาบันทกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๔๒/๒๕๕๙

เรื่อง การกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมปศุสัตว์ว่า ได้มีการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณ หรือจ้างสถานพยาบาลสัตว์ หรือกลุ่ม NGOs ในการร่วมดำเนินงานผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมวในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภายใต้กรมปศุสัตว์ประกอบด้วย สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ สำนักกฎหมาย และกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการและหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย สัตวแพทย์สภา, กรมควบคุมโรค และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอส่งรายงานผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมว เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อและอำนาจหน้าที่ในด้านสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้มีการตีความและระบุในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๔๔๒/๒๕๕๙ เรื่องการกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า "การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า" นั้น หมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวจริงในพื้นที่ด้วย

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการลดจำนวนประชากรสัตว์ โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จัดทำโครงการมาขอรับการสนับสนุนงบประมาณฯ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ซึ่งนอกจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก ได้แก่ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรประชาชนและองค์กรการกุศล ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในบางพื้นที่ที่มีงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ขอให้จัดทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกัน โดยขอให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนจัดสรรงบประมาณตนเองร่วมสมทบเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันต่อไป

/๓. ในการ ...

๓. ในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ยาในการทำหมันสุนัข-แมว โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อเองได้ แต่หากเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบุคลากรทางด้านสัตวแพทย์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแนะนำให้สนับสนุนเป็นลักษณะของเงินอุดหนุนแทนการจัดซื้อเป็นเวชภัณฑ์ให้ หรือควรมีการกำกับดูแลในการจัดซื้อโดยสัตวแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการฯ

๔. ในการจัดจ้างภาคเอกชน เช่น สถานพยาบาลสัตว์ในการทำหมัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยใช้หลักการ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป โดยกองสวัสดิการภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์ จะดำเนินการให้ความอนุเคราะห์ประสานออกเป็นประกาศกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทำหมัน เพื่อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการอ้างอิงค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะต่อไป

๕. กรมปศุสัตว์ โดยสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์จะดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว พร้อมตัวอย่างร่างขอบเขตของงาน (TOR) ในการจัดจ้างเอกชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง เพื่อปรับแก้ไข (ร่าง) แนวทางฯ ดังกล่าว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางดังกล่าวต่อไป

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ เว็บไซต์ <https://shorturl.asia/xZcUt> หรือ QR code หายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานป้องกันโรค

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง/

นางสาวรัตนภรณ์ สองแก้ว

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/ว ๕๐๔๗

กรมปศุสัตว์
เลขที่ 13226
วันที่ 11 มี.ค. 2568
เวลา

กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการ การทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย จำนวน ๗ แผ่น

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้มีการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณ หรือจ้างสถานพยาบาลสัตว์ หรือกลุ่ม NGOs ในการร่วมดำเนินงานผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมวในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภายใต้กรมปศุสัตว์ ประกอบด้วย สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ สำนักกฎหมาย และกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ และหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย สัตวแพทย์สภา, กรมควบคุมโรค, และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นั้น

ในการนี้ กรมปศุสัตว์ขอสรุปผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมว เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้มีการตีความและระบุในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๔๔๒/๒๕๕๔ เรื่องภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า "การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า" นั้น หมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวจัดในพื้นที่ด้วย

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการลดจำนวนประชากรสัตว์ โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จัดทำโครงการมาขอรับการสนับสนุนงบประมาณฯ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ ซึ่งนอกจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก ได้แก่ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรประชาชน และองค์กรการกุศล ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ในบางพื้นที่ที่มีงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กขอให้จัดทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกัน โดยขอให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุน จัดสรรงบประมาณตนเองร่วมสมทบเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันต่อไป

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
เลขที่ 953
12 มี.ค. 2568
เวลา

๓. ใน...

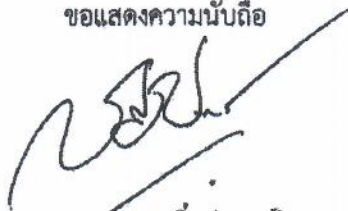
๓. ในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ยาในการทำหมันสุนัข-แมวโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อเองได้ แต่หากเป็น อปท. ที่ไม่มีบุคลากรทางด้านสัตวแพทย์ในองค์กร จะแนะนำให้สนับสนุนเป็นลักษณะของเงินอุดหนุนแทนการจัดซื้อเป็นเวชภัณฑ์ให้ หรือควรมีการกำกับดูแลในการจัดซื้อโดยสัตวแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการฯ

๔. ในการจัดจ้างภาคเอกชน เช่น สถานพยาบาลสัตว์ ในการทำหมัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยใช้หลักการ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป โดยกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์ จะดำเนินการให้ความอนุเคราะห์ประสานออกเป็นประกาศกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทำหมัน เพื่อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการอ้างอิงค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะต่อไป

๕. ให้ทีมสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์จัดทำ (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว และให้มีตัวอย่าง TOR ในการจัดจ้างเอกชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอาไว้ด้วย แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางฯ ดังกล่าว แล้วนำเข้าที่ประชุมกับคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณาก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าวต่อไป

ในการนี้ กรมปศุสัตว์เห็นควรประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุญญาท บำประสงค์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcontrol6@dld.go.th

รายงานผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการ การทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว

โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายณรงค์	เลียงเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์
๒.	นางสาวสุมาลี	จำเริญ	นิติกรชำนาญการพิเศษ (สกม.)
๓.	นายขณายุทธ	ไชยะโอชะ	นิติกร (สัตว์แพทย์สภา)
๔.	นายคุณธร	โกศลวัฒน์	อุปนายกสัตวแพทยสภาคนที่สอง
๕.	นายวัชรินทร์	ชุ่มเป้ง	นิติกร (สปกม.)
๖.	นายพงษ์เทพ	เอกอุดมชัย	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๗.	นายกิตติภัทท์	สุจิต	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๘.	นางสาวจันทราภา	วงศ์ประเสริฐ	นายสัตวแพทย์ (สคบ.)
๙.	นางสาววิมวิการ์	ศักดิ์ชัยนันท์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ (กรมควบคุมโรค)
๑๐.	นายธีรเทพ	แสงแมน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สน.คท.
๑๑.	นางสาวนาถสุภา	กัมปนาท	นท.ชก. กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น (กรมส่งเสริมฯ)
๑๒.	นางสาวรัตนภรณ์	สองแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (กรมส่งเสริมฯ)
๑๓.	ว่าที่ร.ต.สันต์	สาตรีชัย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ (กรมส่งเสริมฯ)
๑๔.	นางสาวจิตาภา	ข้าขาว	นิติกรปฏิบัติการ (สกม.)
๑๕.	นางสาวพิมพ์ชนก	สิทธิสุราษฎร์	นิติกร (สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง)
๑๖.	นางสาวนาฏปวีณ์	ชินวงศ์พรหม	นิติกรปฏิบัติการ กองกฎหมาย (กรมควบคุมโรค)
๑๗.	นางสาวธนวรรณ	วิเศษสุวรรณภูมิ	นิติกร กองกฎหมาย (กรมควบคุมโรค)
๑๘.	นางสาวชนิกานต์	รุ่งเจริญ	นายสัตวแพทย์ (สคบ.)
๑๙.	นายฤทธยา	สุขนิวัฒน์ชัย	นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ (สคบ.)
๒๐.	นางสาวอรปวีณ์	สการะเสร์ณี	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๒๑.	นางสาวสุนทรี	วีรกิจพานิช	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๒๒.	นางสาวพลอยไพลิน	ครองบุญ	นักวิชาการสัตวบาล (สคบ.)

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

การควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าถือเป็นภารกิจที่สำคัญ อีกทั้งเป็นพระปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่จะกำจัดโรคนี้ให้หมดไปจากประเทศไทยโดยเร็วที่สุด และเมื่อมาพูดถึงอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานในการทำหน้าที่ควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสืบเนื่องจาก การประชุมคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ในที่ประชุมมีมติให้ สคบ.ศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการการทำหมันสุนัขและแมวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ อปท.สามารถสนับสนุนงบประมาณในการทำหมันสุนัขและแมวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่มาของการประชุมในครั้งนี้

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

ผลการประชุมคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

จากการประชุมคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ในที่ประชุมได้มีมติให้สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ (สคบ.) กรมปศุสัตว์ศึกษาหาแนวทางในการบริหารจัดการการทำหมันสุนัขและแมวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ อปท.สามารถสนับสนุนงบประมาณในการทำหมันสุนัข-แมวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันแนวทางในการดำเนินงานของท้องถิ่น มีจัดทำโครงการกันในหลายรูปแบบ และยังคงไม่มีความชัดเจนว่าแนวทางไหนคือแนวทางที่ถูกต้อง หรือแนวทางไหนที่ไม่ควรทำ

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

หารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัขแมว

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ได้ร่าง flow chart ทางเลือกแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดังภาพด้านล่างนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับรูปแบบ flow chart ใหม่ให้มีความถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจัดทำเป็น (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางดังกล่าว แล้วนำเข้าที่ประชุมกับคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณาก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าว ต่อไป

ประเด็นที่ ๑: อำนาจหน้าที่ของ อปท. ในการดำเนินงานทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมว เพื่อการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมวเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการดำเนินงานเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ ทั้งนี้ ในการตีความคำว่า “การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า” นั้น หมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวจัดในพื้นที่ด้วย ตามที่ได้เคยมีการตีความ และระบุในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๔๔๒/๒๕๕๙ เรื่องภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ (เอกสารแนบท้าย ๑) ว่า “เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและระงับโรคติดต่อซึ่งรวมถึงโรคพิษสุนัขบ้าด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจที่จะตั้งงบประมาณเพื่อการดำเนินการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อใช้ในการจัดซื้อและฉีดวัคซีน ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่ของตนได้”

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ โดยขอให้สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ทำหนังสือประสานแจ้งไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นการกำชับและรับทราบถึงการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกา และประสานแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ เพื่อทราบต่อไป ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำเป็นแนวทางการดำเนินงานให้ทางหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานทราบด้วยว่าควรมีการดำเนินงานอย่างไร

ประเด็นที่ ๒: แนวทางการดำเนินงานทำหมันของ อปท. ที่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งหมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวให้แก่สัตว์ในการดูแลของศูนย์พักพิงได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ทั้งนี้ จะต้องแยกประเด็นในการดำเนินงานเพื่อการจัดสวัสดิภาพสัตว์ และเพื่อการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าออกจากกัน ในกรณีที่เป็น การดำเนินงานเพื่อการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในหัวข้อนี้ จะเป็นการดำเนินงานทำหมันเพื่อการจัดสวัสดิภาพสัตว์ให้แก่สัตว์ที่อยู่ในศูนย์พักพิงเหล่านั้น แต่หากเป็นสุนัข-แมวในพื้นที่ เช่น ในแหล่งชุมชน ฯลฯ จะเป็นการดำเนินงานทำหมันควบคุมประชากรเพื่อการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการรวบรวมข้อมูลให้เห็นภาพด้วยว่า จากท้องถิ่นทั้งหมดในประเทศไทย มีทั้งหมดกี่แห่งที่มีศูนย์พักพิงหรือสถานสงเคราะห์สัตว์แล้วบ้าง และเป็นของภาครัฐหรือเอกชน มีการขึ้นทะเบียนหรือไม่ รวมถึงควรรู้ด้วยว่าท้องถิ่นแห่งไหนมีสัตว์แพทย์ในองค์กรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นประโยชน์สำหรับการผลักดันงานในอนาคต ต่อไป

ประเด็นที่ ๓: แนวทางการดำเนินงานทำหมันของ อปท.ที่ไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ สามารถอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ ซึ่งถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีหรือไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ ก็สามารถดำเนินการโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ โดยให้แยกวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามที่ระบุในประเด็นที่ ๒

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ

ประเด็นที่ ๔: การจัดทำโครงการร่วม ในการทำหมันควบคุมประชากรสุนัขแมว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการลดจำนวนประชากรสัตว์โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จัดทำโครงการมาขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ซึ่งนอกจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก ได้แก่ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรประชาชน และองค์กรการกุศล ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ (เอกสารแนบท้าย ๒) ทั้งนี้ในบางพื้นที่ที่มีงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กขอให้จัดทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกัน โดยขอให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนจัดสรรงบประมาณตนเองร่วมสมทบเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันต่อไป

ในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ยาในการทำหมันสุนัขแมว เนื่องจากยาบางชนิด เช่น Xylazine ถือเป็นยาควบคุมพิเศษ ภายใต้ พรบ.ยา ซึ่งเป็นยาที่ไม่สามารถซื้อใช้เองได้หากไม่มีใบสั่งยา และต้องเป็นการใช้งานภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์เท่านั้น และจะต้องจัดซื้อจากร้านขายยาที่มีใบอนุญาตขาย ขย.๑ หรือ ขย.๓ ผ่านผู้ปฏิบัติการ ได้แก่ เภสัชกร และสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง เท่านั้น ซึ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐยังสามารถดำเนินการจัดซื้อเองได้ แต่หากเป็น อปท. ที่ไม่มีบุคลากรทางด้านสัตวแพทย์ในองค์กร จะแนะนำให้สนับสนุนเป็นลักษณะของเงินอุดหนุนแทนการจัดซื้อเป็นเวชภัณฑ์ให้ หรือควรมีการกำกับดูแลในการจัดซื้อโดยสัตวแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการฯ

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ

ประเด็นที่ ๕: แนวทางในการจัดจ้างภาคเอกชนในการทำหมันควบคุมประชากรสุนัขแมว

ในการจัดจ้างภาคเอกชน เช่น สถานพยาบาลสัตว์ ในการทำหมัน ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้โดยใช้หลักการ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป ทั้งนี้

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ กำหนดให้ อบท. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำกิจกรรมบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด และสามารถมอบหมายให้ภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ ในกรณีที่ท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าการที่จะมอบให้ภาคเอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าก็สามารถทำได้ แต่ก็ต้องมาดูกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้นๆว่าได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะให้กับทางท้องถิ่นไว้หรือไม่ว่าในการมองภาคเอกชนในการดำเนินงานนั้นจะต้องทำอะไร ซึ่งโดยปกติท้องถิ่นจะต้องพิจารณาก่อนว่าการที่จะจัดจ้างภาคเอกชนจะจ้างมาเพื่อทำอะไร เช่นที่เคยดำเนินการและสามารถดำเนินการได้ เช่น การจ้างภาคเอกชนเข้ามากำจัดขยะ ซึ่งจะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ชัดเจนว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง หรือในอีกตัวอย่าง เช่น การจะจ้างภาคเอกชนมาดำเนินการกิจการประปาหมู่บ้านที่ไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะ ก็จะต้องไปอ้างอิงกับประกาศของคณะกรรมการกระจายอำนาจตาม พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า ท้องถิ่นที่จะมอบหมายภาคเอกชนในการบริการสาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ซึ่งปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการออกอนุบัญญัติฯ โดยคณะกรรมการกระจายอำนาจ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๗ เพราะฉะนั้นในปัจจุบันถ้าเป็นเรื่องอื่นๆ ที่ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ชัดเจนก็จะยังไม่จ้างภาคเอกชนเพื่อทำ ยกเว้นแต่ว่าเป็นการจ้างในลักษณะของการช่วยดำเนินงานทางเทคนิค แต่จะยังไม่มี การจ้างภาคเอกชนเพื่อดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง

- ในเรื่องของค่าใช้จ่ายกลางในการทำหมัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อสำหรับการกำหนดงบประมาณในเบื้องต้น จึงยังมีความจำเป็นที่จะต้องอ้างอิงข้อมูลจากประกาศกรมปศุสัตว์

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบให้กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ให้ความอนุเคราะห์ประสานออกเป็นประกาศกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทำหมัน เพื่อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการอ้างอิงค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะต่อไป เนื่องจากประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง ลักษณะและรายละเอียดของรายการค่าคำรักษายาบาลและค่าบริการในสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้ประกาศไปนั้น เป็นเพียงตัวอย่างรายการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ ต้องแสดงลักษณะและรายละเอียดของรายการอัตราขั้นสูง-ขั้นต่ำ ของคำรักษายาบาลและค่าบริการในสถานพยาบาลสัตว์ เท่านั้น จึงไม่แนะนำให้ใช้ตัวเลขราคาในประกาศดังกล่าวในการอ้างอิง ทั้งนี้ ในการดำเนินงานขอให้เน้นตามหลักการการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป โดยการสืบค้นราคาของสถานพยาบาลสัตว์ในพื้นที่ เพื่อให้ได้รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ควรให้มีการจัดตั้งคณะทำงานในการจัดทำคู่มือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัขแมวด้วยหรือไม่

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติให้ ไม่ต้องจัดตั้งเป็นคณะทำงานฯ แต่เห็นควรให้ทีมสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ จัดทำเป็น (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวออกมา โดยไม่ต้องจัดทำเป็นคู่มือและให้มีตัวอย่าง TOR ในการจัดจ้างเอกชนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเอาไว้ด้วย แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางดังกล่าว แล้วนำเข้าที่ประชุมกับคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณาก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าว

(นางสาวอรวรรณ สกระเสริฐ)
นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายณรงค์ เลี้ยงเจริญ)
ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๓๔๕๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง การกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๐/๙๑

ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

จำนวน ๑ ฉบับ

๒.เอกสารแนวทางการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีปัญหาเกี่ยวกับการกิจและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

เพื่อให้การดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเห็นด้วยความสะดวกและบรรลุดุผลประสงค กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอส่งบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ พร้อมทั้งเอกสารแนวทางการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรภัทร ปลอดทอง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒-๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เลขรับ	18934
วันที่	31 ต.ค. 2559
เวลา	

ที่ นร ๐๙๑๐/ ๙๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

ส.ส.	
เลขรับ	๙๘๖.๒
วันที่	31 ต.ค. 2559
เวลา	

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๐/ป ๒๖๐
ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมปศุสัตว์) กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เทศบาลตำบลสุรนารี และกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิสทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สสส.	
เลขรับ	๙๔๒
วันที่	๓๑ ต.ค. ๒๕๕๙
เวลา	

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๔๔๐ (นางสาวบวรสวรรค์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๖

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๖๐๔/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ ดังนี้

(๑) สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครราชสีมาได้เข้าตรวจสอบงบการเงินเทศบาลตำบลสุนารี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ และได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเบิกจ่ายใช้สอยงบประมาณของเทศบาลตำบลสุนารีเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า การควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไม่ใช่ภารกิจโดยตรงของเทศบาลตำบลสุนารี แต่เป็นภารกิจโดยตรงของกรมปศุสัตว์ ซึ่งมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้เจ้าของสัตว์ควบคุมมีหน้าที่ต้องจัดให้สัตว์ของตนได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย โดยเจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเอง กรณีดังกล่าวจึงมีปัญหาว่าพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นภารกิจหรือเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่

(๒) หากกรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเขตท้องที่เพื่อทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดยไม่เสียค่าธรรมเนียม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนและดำเนินการตามประกาศกรมปศุสัตว์หรือไม่ ซึ่งตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติไว้ว่า “ประกาศของอธิบดีตามมาตรานี้ ให้แจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้วแต่กรณี”

โดยที่ปัญหากฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๐/๘๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมปศุสัตว์ โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและกรมปศุสัตว์) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนเทศบาลตำบลสุรนารี และผู้แทนกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงปรากฏข้อเท็จจริงจากผู้แทนกรมปศุสัตว์ว่า ในการดำเนินการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าต้องมีการดำเนินการทั้งการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนควบคุมการเพิ่มประชากรสัตว์ควบคุมโดยการคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมเพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแพร่ระบาด ที่ผ่านมามีกรมปศุสัตว์มีงบประมาณจำกัด ไม่สามารถดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมได้อย่างครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ในประเทศ จึงได้ขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้สนับสนุนจัดหาและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุม ประกอบกับปรากฏข้อเท็จจริงจากเทศบาลตำบลสุรนารีว่า จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอเมืองนครราชสีมาได้มีข้อสั่งการให้มีการดำเนินงานตามโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเทศบาลตำบลสุรนารีจึงได้ตั้งงบประมาณและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าปี ๒๕๕๖ เพื่อการจัดซื้อและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่เทศบาลตำบลสุรนารี โดยเทศบาลตำบลสุรนารีมิได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวจากเจ้าของสัตว์ควบคุม เนื่องจากเห็นว่าเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เทศบาลตำบลสามารถดำเนินการได้ อีกทั้งมีการประสานสั่งการจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้ดำเนินการเป็นประจำต่อเนื่องมาทุกปี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในเรื่องต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายงบประมาณตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ตามโครงการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องตั้งงบประมาณในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อใช้ในการจัดซื้อและฉีดวัคซีน ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทั้งกรณีตามมาตรา ๕^๒ และมาตรา ๑๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ตามกำหนดเวลาดังนี้

(๑) ในกรณีของสุนัข ให้เจ้าของจัดการให้สุนัขได้รับการฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสุนัขนั้นมีอายุตั้งแต่สองเดือนขึ้นไปแต่ไม่เกินสี่เดือน และได้รับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(๒) ในกรณีของสัตว์ควบคุมอื่น ให้เจ้าของจัดการให้สัตว์ควบคุมดังกล่าวได้รับการฉีดวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์เป็นผู้ฉีดวัคซีน เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าธรรมเนียม ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีที่เจ้าของสัตว์ควบคุมแจ้งให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ เพื่อป้องกันการเกิดและการแพร่โรคพิษสุนัขบ้า ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดเขตท้องที่

(มีต่อหน้าถัดไป)

โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับข้อเท็จจริงกรณีของเทศบาลตำบลสุรนารี ในขณะที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อจัดซื้อและฉีดวัคซีนประจำงวดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นั้น เทศบาลตำบลสุรนารีมิได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายจากเจ้าของสัตว์ควบคุม โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าเทศบาลตำบลสุรนารีดำเนินการภายใต้การประกาศเขตท้องที่ของอธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ควบคุมไปรับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สัตวแพทย์กำหนด หรือให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม โดยเจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๑๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเบิกจ่ายใช้สอยงบประมาณของเทศบาลตำบลสุรนารีเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๑๐) พิจารณาข้อหาหรือของกรมปศุสัตว์แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ถือเป็นการกิจของหน่วยงานใด ระหว่างกรมปศุสัตว์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น เห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕^๖ มุ่งประสงค์ให้กรมปศุสัตว์ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจากมีสัตวแพทย์เพียงพอปฏิบัติหน้าที่อยู่ทั่วประเทศ และสามารถผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ได้เองในราคาถูก ตลอดจนเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมและเหมาะสมในการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า กรมปศุสัตว์จึงมีหน้าที่ในการ

(ต่อจากเชิงอรรถที่แล้ว)

(๑) ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ควบคุมไปรับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สัตวแพทย์กำหนดโดยสัตวแพทย์ดังกล่าวจะได้ประกาศกำหนด วัน เวลา และสถานที่เพื่อการนั้น ปิดไว้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ณ สถานที่ที่จะทำการฉีดวัคซีน และสำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน สำนักงานเทศบาล สำนักงานสุขาภิบาล ศาลาว่าการเมืองพัทยา หรือที่ทำการขององค์การปกครองท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี

(๒) ให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม

ในการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุมตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ประกาศของอธิบดีตามมาตรา ๓^๗ ให้แจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการ แล้วแต่กรณี

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๖หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อที่มีอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ และบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๔๙๘ ยังไม่เหมาะสมที่จะควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลดี นอกจากนั้น กรมปศุสัตว์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ มีสัตวแพทย์เพียงพอปฏิบัติหน้าที่อยู่ทั่วประเทศ กับสามารถผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ได้เองในราคาถูก จึงเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมและเหมาะสมในการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้มีบทบัญญัติที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดให้กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

	ฯลฯ	ฯลฯ
(๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ		

(๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

๖๓๖

(๓) กิจกรรมอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อสาธารณสุข

(๔) จำเวรหนักที่สืบตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของเทศบาลนคร

(๑๖) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(๑๖) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

ประเด็นที่สอง หากกรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเขตท้องที่เพื่อทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดยไม่เสียค่าธรรมเนียม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนและดำเนินการตามประกาศกรมปศุสัตว์ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและระงับโรคติดต่อซึ่งรวมถึงโรคพิษสุนัขบ้าด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจที่จะตั้งงบประมาณเพื่อการดำเนินการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อใช้ในการจัดซื้อและฉีดวัคซีน ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่ของตนได้ โดยการใช้จ่ายเงินงบประมาณต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีของเทศบาลตำบลสุนารีตามที่หาเรียนมานี้ ไม่มีการประกาศของอธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๗^{๒๒} แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลตำบลสุนารี เจ้าของสัตว์ควบคุมจึงต้องเสียค่าธรรมเนียมการฉีดวัคซีนสัตว์ควบคุมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่หาเรียนมานี้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เทศบาลตำบลสุนารีได้รับแจ้งขอความร่วมมือจากจังหวัดนครราชสีมาว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สุนัขและแมวได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นครอบคลุมทุกพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าและการดูแลสัตว์เลี้ยงอย่างถูกต้อง รวมถึงมีความรับผิดชอบต่อสัตว์เลี้ยงของตนเอง ซึ่งจะช่วยลดการเกิดโรคในสัตว์และจำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าได้ และช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งทำให้เทศบาลตำบลสุนารีเชื่อโดยสุจริตว่าจะมีการออกประกาศของอธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า ครอบคลุมถึงพื้นที่เทศบาลตำบลสุนารีด้วย เหมือนเช่นที่เคยปฏิบัติมาในทุก ๆ ปี ประกอบกับเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลสุนารีในการป้องกันและระงับโรคติดต่อตามมาตรา ๕๐ (๔)^{๒๓} แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ดังนั้น จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า แม้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่มีการประกาศกำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ครอบคลุมถึงพื้นที่เทศบาลตำบลสุนารีก็ตาม เทศบาลตำบลสุนารีก็ย่อมดำเนินการฉีดวัคซีนและให้ยาคุมกำเนิดสัตว์ควบคุม โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากเจ้าของสัตว์ควบคุมได้ตามอำนาจหน้าที่ของตน

(นายดิศทัต โทตระกูลเกียรติ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๙

^{๒๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น^{๒๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

๒

ทำหมัน/ฉีดยาคุมกำเนิดสุนัข
การทำหมัน/การคุมกำเนิด เป็นการควบคุม
การเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นภารกิจของกรมปศุสัตว์
ยังไม่ได้ถ่ายโอนให้ท้องถิ่น

๕

องค์การเภสัชกรรมเป็นผู้ผลิตให้จัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรมโดยวิธีพิเศษ

- หากมิได้ผลิตแต่มีจำหน่าย จัดซื้อจากผู้ขาย/ผู้ผลิตรายใดก็ได้ ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้
- จัดซื้อโดยวิธีสอบราคา/ประกวดราคา ให้แจ้งองค์การเภสัชกรรมทราบทุกครั้ง
- ถ้าปรากฏว่าองค์การเภสัชกรรมเสนอราคาเท่ากันต่ำกว่าผู้เสนอราคารายอื่น ให้ซื้อจากองค์การเภสัชกรรม
- จัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา/วิธีพิเศษ ให้ซื้อในราคาที่ไม่สูงกว่าราคากลาง

ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ระเบียบ มท. ว่าด้วยพัสดุฯ ข้อ ๕๔ และ ๕๕

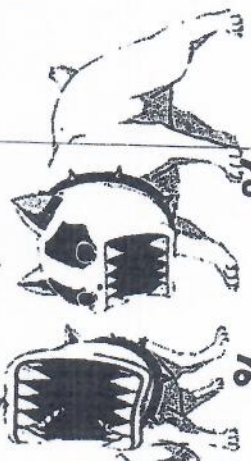

๕

สุนัขไม่มีเจ้าของ

ท้องถิ่นต้องกักสัตว์ที่พบในที่หรือทางสาธารณะ
ที่ไม่มีเจ้าของไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน

พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๓๐

ขอสงวน

ท้องถิ่นฉีดวัคซีน

ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

องค์การเภสัชกรรม

รับซื้อของวิธีพิเศษ เฉพาะสุขภาพ

๑

- เจ้าของสุนัขเสียค่าธรรมเนียม (มาตรา ๕)
- เจ้าของสัตว์เลี้ยงควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีน ต้องฉีดวัคซีนจากสัตว์แพทย์/ผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตว์แพทย์
- เจ้าของสุนัขต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

๒

อัตราค่าธรรมเนียมสัตว์ควบคุม

- (๑) การฉีดวัคซีน ตัวละ ๑๗ บาท
- (๒) เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ อันละ ๒ บาท
- (๓) ใบรับรองการฉีดวัคซีน ฉบับละ ๑ บาท

กฎกระทรวงฯ ออกตามความในพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

๓

เจ้าของสุนัขไม่เสียค่าธรรมเนียม (มาตรา ๑๗)

- อธิบดีกรมปศุสัตว์ประกาศกำหนดเขตท้องที่
- ผวจ. แจ้งให้ท้องถิ่นดำเนินการ
- ต้องฉีดวัคซีนจากสัตว์แพทย์/ผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตว์แพทย์
- ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒. การเบิกจ่ายเงิน	๒. ค่าใช้จ่ายวัคซีนพิษสุนัขบ้า
กฎหมาย /ระเบียบ /มติ ครม. หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ	หลักการ/วิธีการ
๑. พ.ร.บ. อบจ. พ.ศ. ๒๕๕๑ ฯลฯ ๒. พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม ๓. พ.ร.บ. สถาปนา อบต. พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๔. พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อโรคติดต่อและอาการสำคัญ ๕. พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ๖. พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ๗. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดค่าธรรมเนียม ๘. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อโรคติดต่อต้องแจ้งความ กำหนดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ ๙. หนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๑๘๙๑.๓/ว ๑๒๑๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ของ อบท. ๑๐. หนังสือด่วนมาก ที่ มท ๑๘๑๘.๒ /ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่อง การตั้งงบประมาณรายจ่าย และการใช้จ่ายเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนของ อบท.	๑. ตามกฎหมายจัดตั้ง - พ.ร.บ. สถาปนา อบต. และ อบจ. พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗ (๓) - พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๑ (๔)/ มาตรา ๕๓ (๑)/ - พ.ร.บ. อบจ. พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๕ (๘) ประกอบกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๔ กำหนดให้ อบท. มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อในเขตพื้นที่ประกอบ พรบ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ (๑๙) มาตรา ๑๗ (๑๙) กำหนดให้ อบต. เทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล และให้ อบจ. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ๒. พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อโรคติดต่อต้องแจ้งความ กำหนดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) เป็นโรคติดต่อ ๓. พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมาย สัตว์แพทย์ ว่าเป็นสัตว์แพทย์ของกรมปศุสัตว์หรือของส่วนราชการท้องถิ่น กำหนดความหมายของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ไว้เพื่อทำหน้าที่ตามที่กฎหมายนี้กำหนด ๓.๑ มาตรา ๙ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดให้เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับหนังสือมอบหมายจากแพทย์เป็นผู้ฉีดวัคซีนหรือผู้ประกอบกรบำบัดโรคสัตว์ในการที่สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์เป็นผู้ฉีดวัคซีน เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าธรรมเนียมอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีที่เจ้าของสัตว์ควบคุมแจ้งให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือ

	จากสัปดาห์แพทย์ไปทำการฉีควัคซีนให้แก่สัปดาห์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ที่ควบคุม เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่ อธิบดีประกาศกำหนด ๓.๒ มาตรา ๙ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดในกรณีนี้สัตว์ควบคุมที่ไม่มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เจ้าของกิจการและพนักงาน ต้องมีอำนาจจับสัตว์ควบคุมเพื่ออึกกัซัง และหากไม่มีเจ้าของมาแสดงตนภายในห้าวัน กฎหมายดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายสัตว์ควบคุมได้ ๓.๓ มาตรา ๑๖ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดว่าการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่จะเกิดกับคน ให้สัตว์แพทย์แจ้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเพื่อดำเนินการตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมาตรา ๑๑ ตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดโรคติดต่อต้องแจ้งความให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขดำเนินการตามมาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข จะดำเนินการเอง ประกาศหรือออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ดำเนินการตาม มาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ซึ่งกำหนดให้คนหรือสัตว์รับการป้องกัน และให้จัดหาและให้เครื่องอุปโภค รวมถึงการจัดการจัดหาเวชภัณฑ์หรือเคมีภัณฑ์เพื่อป้องกันการแพร่หลายของโรคได้ ตาม มาตรา ๘ (๓) (๙) (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ๓.๔ มาตรา ๑๗ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดการเพื่อการป้องกันกาเกิดและการแพร่พิษสุนัขบ้า ให้อำนาจอธิบดีกรมปศุสัตว์ประกาศเขตพื้นที่ ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ไปรับวัคซีนจากสัตวแพทย์ โดยเจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมฯ ซึ่งพิจารณาตามมาตรานี้แล้วจะเห็นว่ากฎหมายกำหนดไว้เฉพาะสุนัขหรือสัตว์ควบคุมที่มีเจ้าของเท่านั้น ๔. พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในหมวด ๖ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ที่กำหนด “สัตว์ตกเป็นส่วนของการทอถัก” ตามมาตรา ๓๐ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ ในที่สาธารณะ อันจะเป็นการฝ่าฝืนการดำรงชีพ	
--	--	--

	ของประชาชนในท้องถิ่นหรือการป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้มีอำนาจกักสัตว์ไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน หากพ้นกำหนดไม่มีเจ้าของมาแสดงตน สัตว์นั้นจะตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่น สามารถขายสัตว์ หรือเลี้ยงดู และเรียกค่าใช้จ่ายจากเจ้าของสัตว์ภายหลังได้ และยังสามารถทำลายสัตว์นั้นหากพบว่าสัตว์นั้นเป็นโรคติดต่ออาจเป็นอันตรายต่อประชาชน แนวทางในการดำเนินการจัดหาวัคซีนและอุปกรณ์ ๑) การจัดหาตาม พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ / พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ๑.๑ อปท. ต้องงบประมาณตามแผนงานตามอำนาจหน้าที่เพื่อป้องกันและระงับโรคติดต่อ และจัดเก็บค่าธรรมเนียม ๑.๒) จัดหาวัคซีนอุปกรณ์ ให้วัคซีนกับสุนัขที่มีเจ้าของ โดยเก็บค่าธรรมเนียม ตามแนวทาง มาตรา ๕ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) ๑.๓) เมื่อมีการประกาศอธิบดีกรมปศุสัตว์ ตาม มาตรา ๑๗ (พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕) เป็นข้อกำหนดไม่ต้องเก็บค่าธรรมเนียมกับเจ้าของสุนัข ๑.๔) การฉีดวัคซีนกับสุนัขที่ไม่มีเจ้าของ ให้ดำเนินการตาม มาตรา ๓๐ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้สัตว์นั้นตกเป็นสัตว์ของ อปท. (มาตรา ๙ พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า กำหนดการทำลายสัตว์ควบคุมที่ไม่มีเจ้าของ ฯ) ๒) การดำเนินการเกี่ยวกับ โรคพิษสุนัขบ้า ตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ๒.๑) เมื่อมีการแจ้งเรื่อง โรคพิษสุนัขบ้า ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสามารถดำเนินการเองหรือหากประกาศให้
--	--

	อปท. ดำเนินการตาม มาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ป้องกัน คนและสัตว์ จัดหาและให้วัคซีนเพื่อป้องกันการแพร่หลายของโรค ๒.๒) เมื่อมีโรคติดต่อร้ายแรงหรือน่าจะเกิดโรค ๑ รุมต. หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตพื้นที่ตน มีอำนาจประกาศชื่อโรค อากาโรคติดต่อโรค และจะกำหนดบริเวณเป็นเขตติดต่อโรค เมื่อประกาศแล้ว เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะดำเนินการเองหรือมีคำสั่งให้ผู้ใดดำเนินการในเขตพื้นที่นั้น ตาม มาตรา ๘ (พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓) ๒.๓) หาก อปท. ได้รับคำสั่งนั้น ตามข้อ ๒.๒) ก็สามารถดำเนินการจัดหาวัคซีนให้ สัตว์/คน ได้ ๓) ประเด็นการอุดหนุนให้ส่วนราชการอื่นดำเนินการแทนตามหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๑๘๑๘.๒ /ว ๓๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่องการตั้งงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของ อปท.. ๓.๑) ส่วนราชการที่ขออุดหนุนต้องจัดทำโครงการ งบประมาณที่มีและต้องการอุดหนุน อำนาจหน้าที่ เหตุผลความจำเป็น เสนอ อปท. พิจารณา ๓.๒) อปท. พิจารณาว່ายอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนและไม่อาจดำเนินการเองได้ มีแผนงาน มีงบประมาณรายจ่ายในปีนั้น เป็นการบริหารสาธารณะ เป็นเรื่องสาธารณสุข ไม่กระทบฐานะทางการเงินการคลัง และต้องมีการติดตามผลการดำเนินการ ๓.๓) อบจ. สามารถอุดหนุนเป็นเงินและวัสดุชิ้น ส่วนเทศบาลและ อบต. สามารถอุดหนุนเป็นเงินได้เท่านั้น	
--	--	--